

tości dowiadujemy się dopiero na ostatniej stronie, że jest to pierwszy tom, a poszczególne diecezje uwzględnione będą szczegółowo w drugim tomie. Własny pogląd na powzięte przez siebie zadanie wyjawiał Autor w obszernym wstępie na s. IX, gdzie wyznał, iż „książka nie rości sobie pretensji do naukowej ścisłości i systematyki”. Tym samym musimy mu wybaczyć liczne niedokładności. Po kilku stronach zmienił jednak swoje zdanie i na s. XVI z tupetem zapewnił, iż „książka zasługuje na szczególne potraktowanie, bowiem jej walor udokumentowanej informacji historycznej pełni określone, pozytywne funkcje dydaktyki społecznej”. Przy takim dowodzeniu obawiamy się, że raczej spełni się pierwsza zapowiedź, choćby z tej racji, że hitlerowcy nie lubili pozostawiać po sobie „udokumentowanych informacji”. Zupełnie innego pokroju jest napisana przez R. Buchałę książka *Polska-NRD-NRF-Watykan. Status Quo w Europie Środkowej. Zarys problemu*, Katowice 1972, w której starał się przeprowadzić próbę analizy wzajemnych stosunków pomiędzy wymienionymi krajami a Watykanem.

PRZEGLĄD ARTYKUŁÓW ZWIĄZANYCH Z HISTORIĄ ŚLĄSKA

opublikowanych w Zaraniu Śląskim, Kwartalniku Opolskim, Sobótce od drugiego półrocza 1971 do końca roku 1972.

„ZARANIE ŚLĄSKIE”

1971 r. (XXXIV), z. 2

B. Poloczko^{wa}, *Sposoby zarobkowania i zdobywania kwalifikacji zawodowych we wsi Brenna, powiat Cieszyn, w okresie życia ostatnich trzech pokoleń.*

1971 r. (XXXIV), z. 3:

J. Ziemia, *Komisariat Rad Ludowych Śląskich w Sosnowcu (IX 1919-III 1920)*. L. Szaraniec, *Strajki okupacyjne w górnictwie górnośląskim w 1936 roku*. M. Heller, *Uwagi o pracy Romana Prašila: Czynna walka narodowo-wyzwoleńcza na Śląsku Cieszyńskim w latach 1939—1945*. M. Pionk, *Przyczynek do historii harcerstwa w okresie powstań śląskich*. A. Szefer, „Kriegstagebuch” jako źródło do dziejów rejencji katowickiej w latach okupacji hitlerowskiej.

1972 r. (XXXV), z. 1—2:

M. Paździ^ora, *Górnośląska NPR wobec kryzysu demokracji parlamentarnej i zamachu majowego (listopad 1925—lipiec 1926)*. J. Saratowicz-Stolarzewicz^owa, *Pomoc Polonii amerykańskiej dla Śląska w okresie powstań i plebiscytu w świetle wybranych czasopism polsko-amerykańskich*. A. Szefer, *Wysiedlenie ludności polskiej z rejencji katowickiej w latach 1939—1945. Próba bilansu*. T. Janik, *Ruch sportowy na Górnym Śląsku w latach 1919—1921*.

1972 r. (XXXV), z. 3:

A. Topol, *Działalność Polskiej Partii Robotniczej w powiecie pszczyńskim w okresie okupacji (1939—1945)*. L. Brożek, Robert Zanibal, *zapomniany cieszyński pisarz-folklorysta*. J. Zawada, *Wspomnienia z pierwszego tajnego kółka socjalistycznego w Gimnazjum Polskim w Cieszynie*. A. Szefer,

Kilka uwag na temat strat śląskich zasobów archiwalnych i dzieł sztuki w latach wojny i okupacji hitlerowskiej, A. Opałek-Orzechowska, *Ewolucja zjawisk przestępczości kryminalnej na terenie województwa katowickiego i Katowic w okresie lat 1961—1967* oraz R. Lubas, *Wokół tradycji poezji i satyry powstań śląskich*.

1972 r. (XXXV), z. 4:

W. Zieliński, *Integracja Górnego Śląska z innymi ziemiami polskimi (na przełomie XIX i XX w.)*. E. Długajczyk, *Zmiana suwerenności na Górnym Śląsku w 1922 roku*. J. Przewłocki, *Problemy rozwoju życia politycznego na Górnym Śląsku na przełomie 1921/1922 roku*. M. Wanałowicz, *Kształtowanie polskiego charakteru instytucji społecznych na Górnym Śląsku w latach 1922—1939 (dotyczyło Spółki Brackiej i Pszczyńskiego Bractwa Górniczego)*.

„KWARTALNIK OPOLSKI”

1971 r. (XVII), z. 1:

J. Wyględa, *W 50 rocznicę III powstania śląskiego*.

1971 r. (XVII), z. 2:

J. Zaremba, *Pierwsze polskie druki cieszyńskie*. (Zakończenie artykułu znajduje się w z. 3.) E. Orzechowski, *Terytorialne podziały na Śląsku*. (Temat ciągnie się przez wszystkie inne zeszyty z zakończeniem w roczniku XVIII (1972), z. 3.) Z. Bednorz, *Konfrontacje kulturalne na ludowych szpalach*. (Z lektury polskiej prasy na Śląsku z przełomu XIX i XX w.)

1971 r. (XVII), z. 3:

A. Łongiewska, *Francuzi w obronie praw Polski do Górnego Śląska w okresie plebiscytu*. S. Rospond, *„Les amis de la Pologne” za polskim Górnym Śląskiem*.

1971 r. (XVII), z. 4:

F. A. Marek, *„Jutrzenka Górnos Śląska”*. E. Wołowik, *Walka o język polski w „Nowinach Codziennych”*.

1972 r. (XVIII), z. 1:

E. Mendel, *Polskie środowisko społeczno-polityczne w Opolu w okresie plebiscytu i powstań śląskich (1919—1921)*. H. Borek, *Osadnictwo Opolszczyzny w świetle nazw miejscowych*.

1972 r. (XVIII), z. 3:

K. Kwaśniewski, *Niektóre statystyczne wskaźniki aktywności kulturalnej w województwie opolskim oraz w poszczególnych jego powiatach na tle wszystkich innych województw polskich*. J. Bar, *Regionalizm w dydaktyce a kształtowanie postaw patriotycznych dzieci i młodzieży*;

J. Pośpiech, *Z dziejów folklorystyki polskiej na Górnym Śląsku (1825—1922)*. (Ciąg dalszy jest w z. 4.) J. Szafarczyk, *Moja służba w „Grupie Wschód” wojsk powstańczych w czasie III powstania śląskiego*. St. Bąk, *W drodze na Śląsk i na Śląsku*. (Zakończenie wspomnień pedagoga w z. 4.) E. Mendel, *Bolko Liguda-Sylwetka działacza Związku Polaków w Niem-*

czech. J. J. Doliński, *Wymowny dokument (niezatwierdzenia polskiego sołtysa Józefa Kapicy w r. 1924 w Rozmierku w powiecie strzeleckim)*. S. Rospond, *Zagadka archeologiczna i nazewnicza grodu Reczen (Poszukiwania za rzekomą pierwszą rezydencją biskupów wrocławskich)*

1972 r. (XVIII) z. 4:

K. Heska-Kwaśniewicz, *O spuściznie rękopiśmiennej Emanuela Imieli*. J. Madeja, *Z dziejów seminarium nauczycielskiego w Opolu-Prószkowie*. M. Kaczmarek, *Profesora Romana Pollaka umiłowanie Śląska*. (Był wydawcą „Officyny” Walentego Roździeńskiego itp.) F. Szymiczek, *Ludwik Ręgorowicz (1888—1970)* (Dawny naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego w Katowicach).

„ŚLĄSKI KWARTALNIK HISTORYCZNY — SOBÓTKA”

1971 r. (XXVI), z. 2:

Z. Surman, *Komuna Paryska w świetle współczesnej prasy śląskiej*.

1971 r. (XXVI), z. 3:

N. Czapliński, *Powstanie i rozwój koncernu „Katolika” w Bytomiu w latach 1898—1914*.

1971 r. (XXVI), z. 4:

K. Orzechowski, *Akta do dziejów śląskiego sejmu (wiek XV—XVIII)*. J. Leszczyński, *Zabiegi i przetargi wokół Śląska w czasie wojny trzydziestoletniej*. W. Długoborski, *Powiązania ekonomiczne Górnego Śląska z Małopolską w XVIII i w początkach XIX wieku*.

1972 r. (XXVII), z. 1:

Materiały sesji naukowej poświęconej 50 rocznicy III powstania śląskiego. Oprócz tego jest artykuł N. Daviesa, *Wielka Brytania a plebiscyt cieszyński 1919—1920*.

1972 r. (XXVII), z. 3:

S. Michalkiewicz, *Stan i perspektywy badań nad historią miast i rejonów Dolnego Śląska*. K. Orzechowski, *Diariusze Śląskie*. (Są to notatki o sprawach omawianych na kolejnych posiedzeniach śląskich zgromadzeń stanowych i stanowią cenne uzupełnienie do *Acta Publica*). Z. Szkurłatowski, *Z badań nad piśmiennością chłopów na Śląsku pod koniec XVIII wieku*. (Na przykładzie wsi dolnośląskich). E. Lięza, *Dokument księcia wrocławskiego Władysława z 27 VII 1269 roku*. (Sprawa autentyczności kupna trzech ogrodów nad Oławą i budowy folusza). L. Niedziela, *Przyczynek do dziejów walki o polskość Wrocławia w pierwszym dziesięcioleciu XVII wieku*. (Zmagania dominikanów polskich z niemieckim mieszczaństwem wrocławskim). R. Gelles, *Ruch polski na Śląsku Środkowym i we Wrocławiu w 1919 r. w świetle memoriału niemieckiego agenta*.

1972 r. (XXVII), z. 4:

J. Pošvar, *Rozwój prawa menniczego i mennictwa na Śląsku w pierwszej połowie XVII wieku*. K. Orzechowski, *Geneza i istota śląskiego „Conventus Publicus”*. (Wyjaśnienie różnicy pomiędzy sejmem i konwentem ogólnosląskich zgromadzeń stanowych). K. Kozielski, *Sytuacja przemysłu ciężkiego na Zaolziu (październik 1938 — wrzesień 1939)*.